

CLASSIFICACIÓ GENÈRICA: Escultura sobre fusta
OBJECTE: Retaule
MATERIAL / TÈCNICA: Fusta tallada i policromada. Pintura a l'oli, tremp i dauradura
TÍTOL / TEMA: Retaule de la Verge del Bon Consol
AUTOR: Desconegut
DATA / ÈPOCA: 1602
DIMENSIONS: 347 cm x 210 cm x 90 cm
PROCEDÈNCIA I LOCALITZACIÓ: Església del Reial Monestir de Santes Creus, Aiguamúrcia
NÚM. DE REGISTRE DEL CRBMC: 12146
COORDINACIÓ: Pep Paret
RESTAURACIÓ: Policromia i suport: Koro Abalia, Claustre Augé, Núria Lladó, Jesús Zornoza.
Fusteria: Carmelo Ortega. Muntatge: Pep Paret, Laia Duran, Marta Estadella, Zoraida Pérez,
Claustre Augé, Koro Abalia, Núria Lladó i Carmelo Ortega
ANY/S DE LA RESTAURACIÓ: 2014 i 2015

Introducció

El retaule, de petites dimensions, està format per quatre pisos: predel·la; primer pis, amb emmarcament, columnes laterals i talla central de la marededéu; entaulament, i timpà de coronació amb la imatge del Pare Etern.

Descripció historicoartística

El retaule de la Mare de Déu del Bon Consol, de 1602, fa parella amb el que s'exposa a la banda dreta dels peus de la nau, el retaule de Sant Joan. Encara que d'autor o autors desconeguts i d'execució i qualitat força diferent, els dos conjunts mantenen una estructura compositiva molt semblant, un únic carrer i quatre o cinc pisos. Un fet rellevant a destacar és la desaparició de la taula central en el retaule de la Mare de Déu i la substitució per una talla policromada de mida natural d'una altra marededéu (possiblement d'època posterior).

Estat de conservació

Les intervencions anteriors en el retaule han distorsionat de ben segur la seva imatge original. El muntatge forçat d'una fornícula de nova factura, dins del marc en el qual s'havia de col·locar una taula policromada de dimensions considerables, i la substitució d'aquesta taula (actualment desapareguda) per la gran talla d'una marededéu, de data possiblement posterior, no ajuden a la lectura de l'obra primigènica. Tampoc ajuda a valorar-lo el fet que es troba proper al retaule de sant Joan, complet i de major qualitat artística.

A tot això, hem d'afegir l'ennegrimment general del cos del conjunt, a causa de l'acció del sutge d'espelmes i d'altres residus de brutícia sòlida, de les filtracions i humitats que penetren des de la finestra superior, de les sals solubles procedents del mur que l'acull, etc. Ens trobem, doncs, amb un retaule força degradat, principalment a nivell de capa pictòrica.

Intervenció de conservació–restauració

La intervenció s'ha portat a terme principalment en tres fases: la primera engloba els tractaments sobre el suport, la segona els que afecten la capa pictòrica i, finalment, la fase en què es prenen les decisions i accions relatives a la presentació definitiva del conjunt.

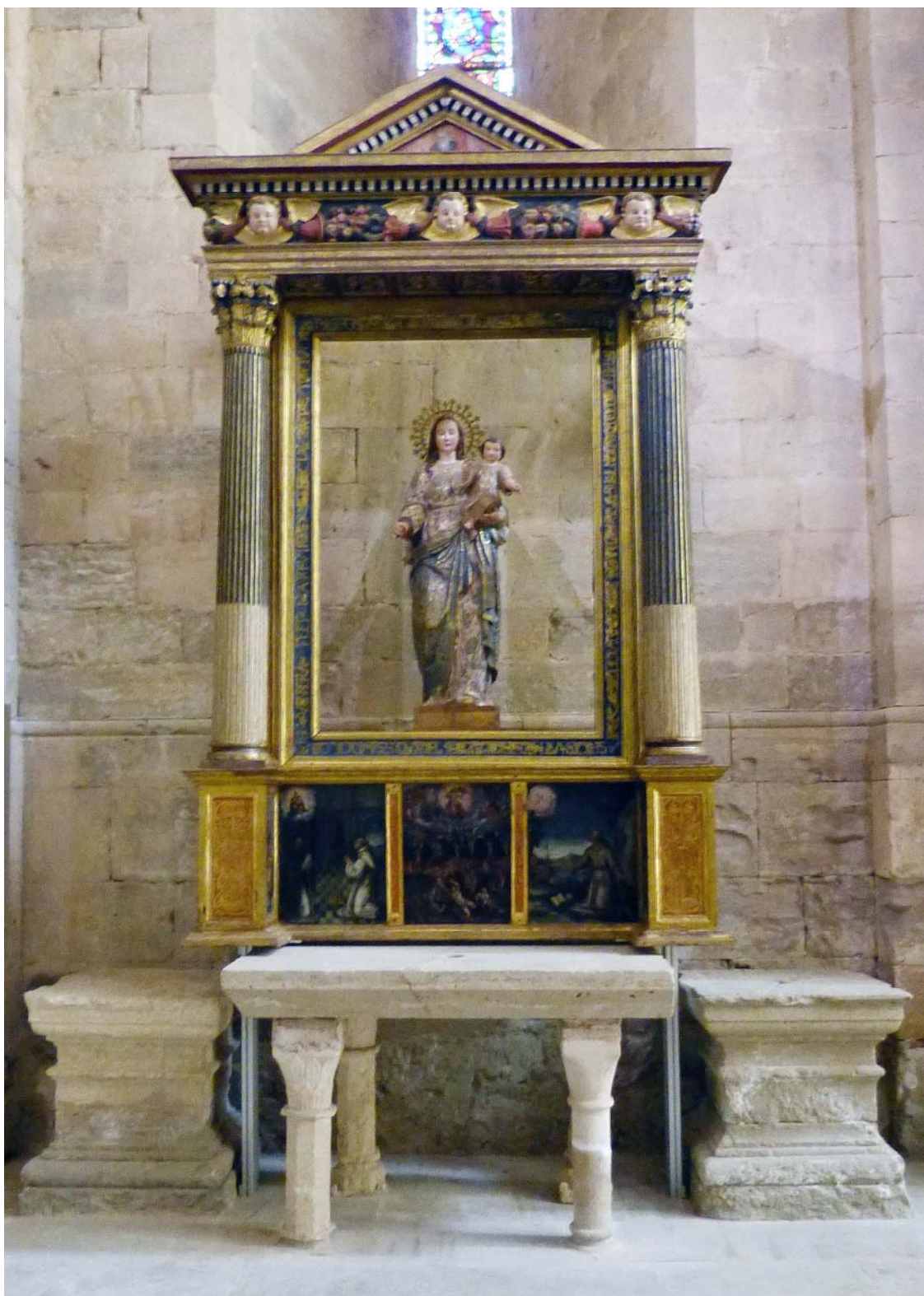
Tota la fusta del suport s'ha sotmès a una desinsectació a la cambra d'anòxia (substitució de l'oxigen per nitrogen). Atesa la poca afectació estructural de la fusta, les consolidacions destinades a recuperar la seva estabilitat física han estat molt puntuals. Aquest procés s'ha dut a terme amb resina i fusta de cedre.

Pel que fa a la capa pictòrica, s'han fixat els aixecaments i les descamacions; s'ha netejat amb sistemes aquosos i químics, i s'han reintegrat amb criteri arqueològic la major part de les zones intervingudes.

Una de les accions destinades a recuperar al màxim l'aspecte original del retaule, ha estat l'eliminació de la nova fornícula central (del segle XX). Això no obstant, com a criteri d'intervenció, s'ha optat per deixar la talla de la Mare de Déu del Bon Consol, d'una interessant qualitat tècnica, emmarcada pel marc original, i amb el fons mural del parament com a única decoració. El retaule s'ha muntat en els peus de l'església del monestir de Santes Creus, i se sustenta amb una nova estructura d'alumini anoditzat que alleugera el pes dels pisos inferiors respecte dels superiors.

Retaule abans de restaurar *in situ*

Retaula *in situ* un cop finalitzada la intervenció de restauració-conservació